

Motion till Liberalernas landsmöte 2023 – ANSVAR FÖR FRAMTIDEN

LAG OCH RÄTT:

Allmän jämställdhetspolitik samt hbtq-frågor

O 18. En föräldraskapsrättslig lagstiftning utan kvinnor är inte en lagstiftning för alla

2020 tillsattes en utredning för att se över utformningen av föräldrabalken. Uppdraget syftar till att – med utgångspunkt i barnets bästa – åstadkomma en mer sammanhållen, könsneutral och jämlik reglering om föräldraskap samt regler om föräldraansvar som är anpassade till olika familjekonstellationer.

Det är uppenbart att synen på föräldraskap och familj har ändrats sedan 50-talet, då den nuvarande föräldrabalken trädde i kraft. Familjer kan idag se ut på många olika sätt och det är viktigt att lagstiftningen kan möta den verkligheten. Därför är det bra och viktigt att se över föräldralagstiftningen.

En av utredningens förslag till övergripande principer är att ett könsneutralt språk införs. När de första renodlade reglerna om föräldraskap infördes var gemensamt föräldraskap förbehållet en kvinna och man som antingen fick barn genom samlag eller blev föräldrar genom adoption. Det låg därför nära till hands för lagstiftaren att välja de allmänt vedertagna "mor" och "far" för att beskriva ett rättsligt föräldraskap. När samkönade kvinnliga par fick tillgång till assisterad befruktning inom svensk hälso- och sjukvård valde lagstiftaren att införa ett nytt uttryck – förälder – enligt 1 kap. 9 § föräldrabalken – för att enkelt kunna skilja mellan den kvinna i paret som inte har fött barnet och barnets mor. Idag finns således tre olika termer för förälder och föräldraskap: mor, far och förälder.

Men föräldraskapet är inte helt likvärdigt. Utredningen pekar på att föräldrar tillerkänns olika rättigheter i vissa situationer. I de fall det är nödvändigt att göra åtskillnad mellan föräldrar föreslår utredningen att "mor" ska ersättas med "den som har fött barnet". Med ett pennstreck raderas moderskapet ut ur föräldralagstiftningen.

Genom att införa könsneutrala termer, ta bort moderskapet och det biologiska könet i föräldralagstiftningen riskerar vi att föra kvinnokampen bakåt till en tid när osynliggörandet av kvinnor var regel, snarare än undantag. För det första kan inga språkliga konstruktioner i världen förändra det faktum att en graviditet och en förlossning inte är könsneutral. Att bära och föda ett barn är en av de största biologiska processerna som en kvinna kan genomgå, mentalt och fysiskt. För det andra är idén att man genom att ändra språket kan ändra verkligheten, en ideologisk utgångspunkt som går stick i stäv med liberalismen, vars grundvärden är förnuft och vetenskap.

För den vars politiska hållning, tar sin utgångspunkt i verkligheten och i vetenskapen borde det inte vara kontroversiellt att fastställa att biologiskt kön existerar. Därutöver finns det könsroller som vi tillskriver det biologiska könet. Här pratar vi om den sociala dimensionen av kön. Den dimensionen kan vi och ska vi ifrågasätta och förändra.

Självklart ska alla blivande föräldrar, oavsett könsidentitet bli bemötta med respekt men vi kan inte i inkluderingens namn sätta ut kvinnorna och kvinnors erfarenheter ur föräldraskapet.

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att den nya föräldralagstiftningen håller fast vid begreppen mor, far och förälder.

Motionär: Christina Soldan, Skellefteå; Louise Minnhagen, Stockholm; Erika Larsson, Stockholm; Nadin Fakhro, Stockholm; Annika Dellås, Sollentuna; Marianne Damström Gereben, Solna; Carina

Wellenius, Stockholm; Hanna Winstrand, Stockholm; Camilla Bergman, Stockholm; Anna-Karin Boréus, Nacka; Pia Lindgren, Stockholm; Cecilia Elving, Stockholm; Isabel Smedberg-Palmqvist, Stockholm; Henrik Hansson, Stockholm; Emma Lindqvist, Stockholm; Amie Kronblad, Värmdö; Inger Gran, Sundbyberg

E-post: christina.soldan@liberalerna.se